

Pedagogie

Begripsomschrijving

- De ouder draagt de *verantwoordelijkheid* om de ontwikkeling van het kind zo goed mogelijk te ondersteunen
- Het verloop van de *zelfontplooiing* is in grote mate afhankelijk van de manier waarop de leefsituatie op het kind inwerkt.
- Ook de *pedagogische interventie* heeft invloed op de ontwikkeling van het kind.
- *Intentioneel* = bedoelt, *niet intentioneel* = niet bedoelt
- Het is moeilijk om binnen het interactieproces te onderscheiden wie *initiatief* neemt, het kind of de opvoeder
  - Ouders nemen initiatief
  - Kinderen lokken met hun gedrag reactie uit, de dwingen de ouders tot actief handelen.
Voorbeeld: door inpalmende charme, koppig verzet, ...
Zo tasten de kinderen de grenzen af en toetsten daarmee wat de opvoeder te bieden heeft.
- *Specifiek aandachtspunt:* er wordt een antwoord gezocht op de vraag wat er aan de hand is en wat er moet gebeuren. Bij meerdere specifieke aandachtspunten kunnen er een gedragsproblemen ontstaan.
- *Stagnerend opvoedingsproces:* opvoedingssituatie zo problematisch dat de opvoeder en het kind elkaar niet meer voldoende kunnen bereiken. En kan de zelfontplooiing van het kind in gevaar brengen.
  - Daarom moet er beroep gedaan worden op hulpverleners die pedagogisch geschoold zijn (zij bezitten kennis en vaardigheden om het vastgelopen opvoedingsproces te ondersteunen

Definitie van opvoeden

Alhoewel we de begrippen opvoeden, opvoeding en pedagogie haast dagelijks gebruiken, bemerken we dat ze in verschillende situaties een heel andere betekenis kunnen hebben.

- *Langeveld:* bijzondere wijze van omgaan van volwassenen met kinderen, doelgericht invloed van ouders op kinderen, door straf met als einddoel van de opvoeding verantwoordelijkheid
- *Hellinckx:* complex gebeuren dat verweven is met alle andere aspecten van het gezinsleven, er is een veelvuldige interactie tussen kind en opvoeder
- *Hoogveld:* in de onvolwassenen mens helpen om hem bekwaam te maken zijn levenstak te volbrengen. Hierbij worden volgende elementen onderkend:
  - Hij spreekt over levenstaak en niet over volwassenheid.
  - Hij spreekt ook over zelfstandigheid: kan worden beschouwd als een oriëntatiepunt dat de opvoeding richting geeft en daarmee grijpt op toekomstige veranderingen
- *Rink:*
  - Samen zijn tussen volwassenen als opvoeder en een kind
  - Beseffen dat het kind niet zonder de volwassenen kan ontwikkelen
  - Afstemmen op opvoedingsmogelijkheden van het kind
  - In een richting die overeenstemt met zijn levensbeschouwelijke opvatting (waarden en normen doorgeven)
  - In een geschikte opvoedingsstijl

- o Wederzijdse communicatie
- o Door het kind zelf op te voeden en niet door iemand anders vb: nanny, ...
- o Door benutting van;
  - Opvoedingsprogramma (= opvoedingsactiviteiten)
  - Opvoedingscontext

Samenvatting definitie opvoeden

Opvoeden is een vorm van *intentioneel handelen* met volgende aspecten:

- Communicatie
- Relatie aangaan
- Interacteren met het kind
- Ondersteunen
- Samen zijn

Met als eindproduct het kind tot een verantwoordelijk en zelfstandig wezen